

GEOLOOGILINE AJASKAALA 2015

Geoloogilise ajaskaala 2015 aluseks on Rahvusvahelise Stratigraafia Komisjoni (IUGS International Commission on Stratigraphy) poolt koostatud kronostratigraafiline skeem 2015/01. Eestindatud ja kohandatud Eesti Stratigraafia Komisjoni poolt.

Eoon (Lademi)	Aegkond (Ladekond)	Ajastu (Ladestu)	Ajastik (Ladestik)	Iga (Lade)	Vanus min a
F A N E R O S O I K U M	Kainosokum e. Uusaegkond	Kvaternaar	Holotseen		0.0117
			Hilis-		0.126
			Pleistotseen	Kesk-	0.781
				Calabria	1.80
				Gela	2.58
		Neogeen	Pliotseen	Piacenza	3.600
				Zancle	5.333
			Miotseen	Messina	7.246
				Tortona	11.63
				Serravalle	13.82
				Langhe	15.97
				Burdigala	20.44
	Paleogeen	Oligotseen		Akvitaania	23.03
				Chatti	28.1
				Rupeli	33.9
		Eotseen		Priabona	37.8
				Bartoni	41.2
				Lutetia	47.8
				Ypres'	56.0
		Paleotseen		Thaneti	59.2
				Sjælland	61.6
				Taani	66.0
	Kriit	Hilis-Kriit		Maastrichti	72.1 ± 0.2
				Campania	83.6 ± 0.2
				Santoni	86.3 ± 0.5
				Cognaci	89.8 ± 0.3
				Turon	93.9
		Vara-Kriit		Cenomani	100.5
				Alba	~ 113.0
				Apti	~ 125.0
				Barrême'i	~ 129.4
				Hauterive'i	~ 132.9
F A N E R O S O I K U M	Mesosoikum e. Keskagekond	Juura		Valangini	~ 139.8
				Berrias'	~ 145.0
		Trias			
	Paleosoikum e. Vanaagekond	Perm			
		Karbon			

Eoon (Lademi)	Aegkond (Ladekond)	Ajastu (Ladestu)	Ajastik (Ladestik)	Iga (Lade)	Vanus min a
F A N E R O S O I K U M	Mesosoikum e. Keskagekond	Juura		Tithoni	~ 145.0
				Kimmeridge'i	152.1 ± 0.9
				Oxfordi	157.3 ± 1.0
				Callovi	163.5 ± 1.0
				Bathon	166.1 ± 1.2
		Kesk-Juura		Bajocae	168.3 ± 1.3
				Aaleni	170.3 ± 1.4
				Toarci	174.1 ± 1.0
				Pliensbach'i	180.8 ± 1.0
				Sinemuri	199.3 ± 0.3
	Paleosoikum e. Vanaagekond	Trias		Hettange'i	201.3 ± 0.2
				Reetia	~ 208.5
				Nori	~ 227
				Karni	~ 237
				Ladiini	~ 242
		Perm		Anisi	247.2
				Olenjoki	251.2
				Induse	252.17 ± 0.06
		Karbon		Changhsingi	254.14 ± 0.07
				Wuchiapingi	259.8 ± 0.4
				Capitani	265.1 ± 0.4
				Wordi	268.8 ± 0.5
				Roadi	272.3 ± 0.5
F A N E R O S O I K U M	Paleosoikum e. Vanaagekond	Perm		Kunguri	283.5 ± 0.6
				Artinski	290.1 ± 0.26
				Sakmara	295.0 ± 0.18
				Asseli	298.9 ± 0.15
		Karbon		Gželi	303.7 ± 0.1
				Kassimovi	307.0 ± 0.1
				Moskva	315.2 ± 0.2
				Baškiiri	323.2 ± 0.4
				Serpukhovi	330.9 ± 0.2
				Visé	346.7 ± 0.4
	Paleosoikum e. Vanaagekond	Perm		Tournai	358.9 ± 0.4
		Karbon			

Eoon (Lademi)	Aegkond (Ladekond)	Ajastu (Ladestu)	Ajastik (Ladestik)	Iga (Lade)	Vanus min a
F A N E R O S O I K U M	Paleosoikum e. Vanaagekond	Devon		Famenne'i	358.9 ± 0.4
				Frasnes'i	372.2 ± 1.6
				Givet'	382.7 ± 1.6
				Eifeli	387.7 ± 0.8
				Emsi	393.3 ± 1.2
		Silur		Praha	407.6 ± 2.6
				Lochkovi	410.8 ± 2.8
					419.2 ± 3.2
				Pridoli	423.0 ± 2.3
				Ludfordi	425.6 ± 0.9
	Paleosoikum e. Vanaagekond	Ordoviitium		Gorsty	427.4 ± 0.5
				Homeri	430.5 ± 0.7
				Sheinwoodi	433.4 ± 0.8
				Telychi	438.5 ± 1.1
				Aeroni	440.8 ± 1.2
		Kambrium		Rhuddani	443.8 ± 1.5
				Hirnant	447.2 ± 1.4
				Katy	453.0 ± 0.7
				Sandby	458.4 ± 0.9
				Darriwili	467.3 ± 1.1
F A N E R O S O I K U M	Paleosoikum e. Vanaagekond	Ordoviitium		Dapingi	470.0 ± 1.4
				Flo	477.7 ± 1.4
				Tremadoci	485.4 ± 1.9
		Kambrium		Iga 10	~ 489.5
				Jiangshiani	~ 494
				Paibi	~ 497
				Guzhang	~ 500.5
				Drumi	~ 504.5
				Iga 5	~ 509
				Iga 4	~ 514
	Paleosoikum e. Vanaagekond	Ordoviitium		Iga 3	~ 521
				Iga 2	~ 529
				Fortune'i	~ 541.0 ± 1.0
		Kambrium			

Kõik ajaskaala üksused on nimetavas käändes, v.a. lademet nimed, mida traditsiooniliselt kasutatakse omastavas käändes. Vara-, Kesk- ja Hillis-eelilteid kasutatakse kujul Vara-Kriit jne. Nende kronostratigraafilised vasted on Alam-, Kesk- ja Ülem-.

	Eoon (Lademi)	Aegkond (Ladekond)	Ajastu (Ladestu)	Vanus min a
Eelkambrium	PROTEROSOIKUM	Neoproto.	Ediacara	541
			Krüogeene	~720
			Ton	1000
		Mesoproto.	Sten	1200
			Ectas	1400
			Calymm	1600
		Paleoproto.	Stather	1800
			Orosir	2050
			Rhyac	2300
		Sider	2500	
	ARHAIKUM	Neoarhaikum		2800
		Mesoarhaikum		3200
		Paleoarhaikum		3600
		Eoarhaikum		4000
		HADAIKUM		

Globaalse ajaskaala alajaotused on formaalselt defineeritud nende alustite piiride järgi. Iga Fanerosoikumi üksus ja Ediacara ladestu on kinnistatud globaalse piiristatutüübi ja piiripunkti (GSSP) järgi. Eelkambrium üksused on defineeritud numbrilise aja (GSSA) järgi. Kõigi GSSP-de kohta on detailne info saadaval Rahvusvahelise Stratigraafia Komisjoni (ICS) kodulehel: www.stratigraphy.org.

Fanerosoikumi üksuste absoluutsed vanused on ligikaudsed ja võivad uute andmete valguses muutuda. Kasutatud vanusemäärad pärinevad valdavalt raamatust: A Geologic Time Scale 2012, Gradstein jt, 2012. Elsevier, ISBN: 9780444594259. Permi, Triase ja Kriidi ajastu ning Pleistotseeni vanusemäärad pärinevad vastavalt alamkomisjonidelt.

Kasutatud värviskeem tugineb Maailma Geoloogilise Kaardi Komisjoni standardile (www.cgmw.org). Inglisekeelne rahvusvaheline kronostratigraafiline skeem (2014/10) on saadaval ICS kodulehel: www.stratigraphy.org.

Eestindanud Eesti Geoloogia Seltsi (www.geos.ee) juures tegutsev Eesti Stratigraafia Komisjon (ESK, www.stratigraafia.info), järgides Eesti Keele Instituuti (www.eki.ee) soovitusi nimede algupära ja õige kirja kohta.

CC-BY (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>). Ajaskaala kasutamisel palume viidata nii rahvusvahelisele kui Eesti stratigraafia komisjonile.

Stratigraafiast Eesti geokogude infosüsteemis

<http://geokogud.info>

Seosed

- Stratigraafia on info süsteemi üks olulisemaid klassifikaatoreid
- Seosed enam kui 10 põhitabeliga, sh
 - Eksemplar (museaal) – kokku 200 000 kirjet
 - Kolleksioon
 - Proov ja analüüs – kokku 100 000 kirjet
 - Puursüdamik
 - Puursüdamikukast
 - Lokaliteet – kokku 10 000 kirjet
 - Takson – kokku 12400 kirjet
 - Taksoni levik

Terminid

- 650 stratigraafilist üksust, sh
 - 474 regionaalset/lokaalset üksust
 - 98 krono
 - 376 lito
- Aluseks:
 - Kataloogid (O, S)
 - Raukas-Teedumäe,
 - Rõõmusoks 83
 - ...

Tugevused

- Erinevad asutused, teaduslik kompetents
- Integreeritud süsteem
- Avalikud kasutajaliidesed
- Automatiseeritud väljundid
- Seosed teiste andmebaasidega:
 - eElurikkus/PlutoF
 - EELIS
 - Võiks olla Maa-ameti baasid

Puudused

- Ei ole süstemaatiliselt kontrollitud, tase ebaühtlane
 - Parem seis: O, S
 - Kambrium, Devon kehvem
- Kvaternaar puudub
 - kuidas läheneda?

Küsimused

- Mida teha aluskorra üksustega?
- Kas lisada kõik kaardistatavad kehad, sh ühendkehad?
- Kui kaugele liikuda geograafiliselt?
 - Läti-Leedu O-S on OK (aga vaja kontrollida ja uuendada)
 - Skandinaavia?
 - Loode Venemaa
 - Teised kontinendid?
- Kes teeb? Jagada vastutust nt ajastute kaupa?
- Globaalne stratigraafia ID?
 - Iga strat. üksus saaks unikaalse koodi ja oleks selle kaudu veebis leitav, sarnane loogika kui DOI, LSID, UUID, IGSN ...

Kasutajaliidesed

- <http://geokogud.info/stratigraphy>
- <https://sarv2.geokogud.info>